

“Poezija ljubi in potrebuje človeško bližino”

Pesnik, pisatelj in urednik **Aleš Steger**, ki je pred kratkim izdal svojo deveto pesniško zbirko **Pričevanje**, je pobudnik številnih kulturnih projektov. Med njimi tudi bližajočega se mednarodnega festivala **Dnevi poezija in vina**, ki ga vodi.

Story: Vaš literarni opus obsega devet pesniških zbirk, najnovejša med njimi, **Pričevanje**, pa je prav posebna. Lahko razložite, zakaj?

Pričevanje priča o izjemno zgoščeno doživitem času, o spoznanjih, ki sem jih spoznal v posebnih okoliščinah. V bistvu knjiga sploh ni nastala, temveč gre za obliko duhovnega daru, ki sem ga prejel in ga s knjigo nadvse ponižno dajem naprej bralcem.

Story: Pišete tudi prozo in esejistiko, med deli pa izstopa projekt oziroma pisateljski performans **Na kraju** zapisano, ki je zastavljen zelo široko, saj prestopa meje. Lahko poveste kaj več o tem?

Leta 2012 sem začel enkrat letno izbirati kraje, ki me intimno nagovarjajo, nekatere, kot sta Beograd ali Ciudad de México, poznam od prej, druge le iz knjig in s spleta. Potem se odpravim tja in na vnaprej določen dan pišem in fotografiram. Kar nastane v 12 urah izjemno intenzivnega procesa, je nemudoma objavljeno, brez možnosti popravkov. To se v tekstu čuti predvsem v pri-

*Poezija je nuja, ki nas presega
in povezuje.*

stopu, ki je zelo oseben, pesniški, saj se opira na nepredvidljivo, nenaučeno, začuteno in zasluteno. Tako sem pisal med prekarnimi zbiralci starega papirja v Šanghaju, v Indiji v Kochiju med vozniki rikš, v ruskem Solovkiju na kraju enega prvih gulagov in podobno. Poskušam prisluškovati pulzirajočo časa in prepletanju zgodb, sedanjih in preteklih.

Story: Ste tudi umetniški direktor založbe **Beletrina** in eden od ustanoviteljev festivala **Dnevi poezije in vina**, ki letos praznuje že 24 let. Kako vidite njegov razvoj od začetka do danes? Vas kaj pri njem še posebej preseneča?

Poezija je popolna predanost jeziku in njegovi magiji. Je nuja, ki nas presega in hkrati povezuje. Komunikacija, grajenje razumevanja in odprtega prostora srečevanj so temelji festivala, ki je od začetnega entuziastičnega zbiranja predvsem mladih pesnikov prerasel v evropsko relevantno institucijo, z velikim obiskom in izjemnimi gosti z vsega sveta, povezuje pa tudi druge oblike umetnosti in enologijo.

Story: Zakaj ravno povezuje med poezijo in vinom?

Festival je na začetku rasel v Goriških brdih, pred 13 leti se je preselil na Ptuj, ki je le lučaj proč od Haloz in Slovenskih goric. Poezijo in vino na festivalu povezuje vrhunskost. Kitajski pesnik Yang Lian je najlepše opisal vzporednico med jezikom in vinsko trto. Trta iste sorte, ki jo zasadite na različnih krajih, bo dala povsem različno vino, ker se spomin in izkušnja čez usedline zemlje in časa pretvarjata v božansko pijačo. Podobno dela poezija, ki gre enako kot korenine trte v globino in pričuje o pesnikovem poreklu, njegovi edinstveni življenjski izkušnji in viziji.

Story: Odrpto pismo Evropi vsako leto prispeva drug mednarodni gost. Kakšen je njegov pomen?

Odrpto pismo Evropi daje glas pesnicam in pesnikom, da spregovorijo Evropi in njenim političnim odločevalcem o tem, kar jih najbolj teži. Gre za odmeven in mednarodno vpliven projekt. Pismo, ki ga bo letos pisala madžarska pesnica Krisztina Tóth, bo prevedeno v več deset jezikov in objavljeno v vodilnih časopisih in na spletnih portalih po svetu, poslano pa bo tudi vsem evropskim parlamentarcem, članom Sveta Evrope in Evropske komisije.

Story: Tudi sicer je velik poudarek na mednarodnem povezovanju, festival je od leta 2014 del evropske pesniške platforme Versopolis. Kakšno je vaše vodilo pri izbiri pesniških gostov?

Vsako leto izberemo enega ali dva mednarodno ugledna avtorja ali kritika, da delujeta kot kuratorja festivala. Pesnikov praviloma nikoli ne vabimo ponovno, zato je vsaka izdaja festivala edinstvena. Poezijo berejo v izvirnih jezikih, projiciramo pa slovenske in angleške prevode. Na ta način zares začutimo pesnikov glas, njegovo kulturno krajino in sporočilo. Sicer pa festival ni le član pesniške platforme, ampak njen osrednji nosilec.

Story: Kateri gost ali gostja se vas je v preteklosti najbolj dotaknil?

Številni. Recimo nemška pesnika Durs Gruenbein in Michael Krüger, azijski pesniki, kot sta Ko Un in Bei Dao, pa recimo čilski pesnik Raúl Zurita in izraelska pesnica Agi Mishol. A to je le vrh ledene gore. Ko se

na naši bogati spletni strani stihoteka.si vrnem k pesnim udeležencev, se mi zdi, kot da je vsak s svojo prisotnostjo in nastopom v meni pustil delček sebe.

Story: Ptuj se s festivalom spremeni v pravo prestolnico poezije. Kako se medsebojno bogatita?

Ptuj je urbani in ne še povsem zloščeni biser, mesto z izjemno zgodovino in dediščino. Po drugi strani gre za intimno mesto po človeški meri, ki kar kliče po tem, da najde svoj odmev v besedah in umetniških delih. Ljudje na Ptujju in v okoliških krajih živijo za festival, to vidimo po veliki gostoljubnosti in po tem, da prihajajo zmeraj znova, od mladih do najstarejših.

Story: Kako je z organizacijo festivala v teh negotovih časih?

To je precejšnji izziv. Verjamem, da je splet dragocena opora med pandemijo, ne more pa nadomestiti živega dogajanja. Zato poskušamo kljub razmeram z vso previdnostjo in ob upoštevanju priporočil ustvariti za zdravje varne in za dušo magične dogodke.

Story: Kaj z letošnjega programa bi izpostavili?

Načrtujemo nastop Slovenskega mladinskega simfoničnega orkestra z branji poezije, jubilejni zaključek Vitezov poezije, nastope izjemnih pesnic in pesnikov, prvo ptujsko vinskokulinarično promenado, koncerte in program za otroke, skratka vrhunsko dogajanje, namenjeno vsem, ki iščejo in ki ostajajo odprtega duha.

Story: Kaj si za festival želite v prihodnje?

Želim si dvoje. Prvič, stabilno in ustrezno financiranje od mesta in države. In drugič, da čim prej prebrodimo pandemijo in se začnemo ponovno družiti. Poezija namreč ljubi in potrebuje človeško bližino in posluš do drugega.

◆ Napisala: Lena Kreutz

◆ Fotografije: Matej Pušnik, PR - gradivo